

ENPRESA BERRIA SOZIJETATE MUGATUA (SLNE). HORREN ESTATUTUAK

1. ERANTZUKIZUN MUGATUKO SOZIJETATEEN ESPARRUAN, BESTE MODALITATE BAT: ENPRESA BERRIA SOZIJETATE MUGATUA EDO “SOCIEDAD LIMITADA NUEVA EMPRESA” DERITZONA

Apirilaren 1eko 7/2003 Legea onetsi zenean, enpresak sortzeko beste aukera interesgarri bat plazaratu zen, “*Enpresa Berria Proiektua*” zelakoaren bidez. Europatik zetozen gomendio eta lanei ekinez —besteak beste, Batzorde Europarrak 1997ko apirilaren 22an emandako 97/344 Gomendia; Kontseiluak 1997ko ekainean Amsterdamen adierazitako konpromisoa, gai honen inguruko arauketa errazteko; urte berean hasitako SLIM ekimena, alegia, *Simpler Legislation for the Internal Market* izenekoa; Enpresa Txikiaren Gutun Europarra edo *Feirako Gutuna*, 2000eko ekainean sinatutakoa; edota Europako Parlamentuak 2002ko otsailean emandako Ebazpena—, enpresa txiki eta ertainak eratzeko izapideak erraztu nahi ziren, formula berri honen bitartez, maiz-sarri espiritu ekintzaile eta lehiatsuen ahaleginak alferrik galtzen zirelako oztopo burokratikoaren ondorioz.

Helburu hori erdiesteko, legeak erraztasun edo aukera bereziak eskaini ditu, eta guk horietako bi aipatuko ditugu, bigarrenak ekarriko duelako, hain zuzen ere, artikuluko honen mamia:

a) Batetik, enpresa bide elektroniko, informatiko edota telematikoak erabilia sortzeko aukera, denbora eta dirua aurreztuz. Horrekin lotuta, euskarri zinez lagungarriak asmatu dira, enpresarioen esku eta zerbitzura egon daitezzen, bai hasieran, enpresa sortzeko unean, baita beranduago ere, ibilbidean zehar zalantzak eta iluntasunak agertzen direnean. Halakoak ditugu PAIT deritzenak (aholkuak eman eta izapideak hasteko administrazio-zentroak, egun Espainiako geografia osoan barrena zabalduta daudenak); STT delakoa (izapidetza telematika egiteko sistema informatikoa); edota DUE izenekoa (enpresa berria sortzeko datuak batzen dituen agiri birtuala eta bakarra). On izango litzateke euskarri edo tresna horien egiazko erabilgarritasuna sakonean aztertzea, baina hori, agian, beste artikuluko baten jorragai izan daiteke.

b) Bestetik, estatutu "orientatzaile" edo ereduak erabiltzeko aukera. Estatutuok ekainaren 4ko 1445/2003 Aginduaren bidez onetsi zituen Justizia Ministerioak eta euren euskarazko bertsiotzat ematea izango da artikuluko honen jomuga. Halako estatutuak erabiltzen direnean, notario zein erregistratzaileek 48 orduko epea dute, euren dagozkien eraketa-izapideak gauzatzeko.

Esan bezala, bada, oraino ez dugu jorratuko sozietate-mota berri honen arauaketa, baina, hala ere, ezin ahantz daitezke aurrekoek landara legeak sartu dituen beste zenbait berrikuntza, batzuetan kritikatuak izan direlako: ulerbidez, bazkideen kopurua nahiz izaera mugatuta egotea hasieran (eratze-unean gehienez bost bazkide egon daitezke, pertsona fisikoak izan behar direnak); kapitalaren gutxieneko zenbatekoa ez ezik, gehienekoa ere finkatuta agertzea (3012 eta 120202 euro, hurrenez hurren); administratzaileak bazkide izatea...

Autore batzuen aburuz, Europako gomendioen helburua betetzeko, nahikoa izango zen goian aipatu bi autuak garatzea, alegia, bide telematikoaren eta ereduak formularioen erabilera, administrazio-izapideak errazteko; beste guztia, oster, Espainiako legegilearen *baratzeko baratxuria* izan da. Ildo horri ekinez, arauaketa zurrunezia ezarri da, eta, horrela, mesede eskasa egin zaio arautegi europarrari, edozein PYMEren eraketa erraztu beharrean, enpre-

sa txiki zehatzen eraketa (kapital gutxikoak eta arauketaren aldetik malgutasun handirik behar ez dutenak) bakarrik arindu delako. Esan ohi da, orobat, ez dagoela koordinaziorik arau honen eta PYMEak bultzatzeko eman diren beste batzuen artean, hots, osoko politika bateratuaren gabezia ikus daitekeela esparru honetan.

Edozein kasutan ere, legeak erraztasunak ere ekarri ditu, duda-izpirik gabe (xedea orokorra izatea, enpresa-jardueran aldatketak egin ahal izateko, estatutuak ukitu gabe; kontabilitate-sistema laburtua erabiltzea; abantaila fiskalak lortzea hasierako urteetan), eta hori argiro ikusten da, legea onetsi zenetik sortutako sozietatekopurua aztertuta: Enpresa Txiki eta Ertainen Zuzendaritza Nagusiak (DGPYMEk) eskainitako datuen arabera, 2006ko urriaren 9rako 2098 EBSM (edo SLNE) sortu dira Espainia osoan bide telematikokoak erabilita —gehienak zerbitzu- eta merkataritza-alorretan—, eta 4496, berriz, ohiko bideetara jota (eraketa presentziala), kopuru esanguratsuak betiere.

Guztiarekin, eta gorago aipatu bezala, lege horren bitartez abantaila moduan eskaini da estatutu “orientatzaileak” erabili ahal izatea, eta hurrengo atalean, estatutuok euskaratu ditugu, baliagarriak izan daitezkeelakoan.

2. ENPRESA BERRIA ERANTZUKIZUN MUGATUKO MERKATARITZAKO SOZIETATEAREN ESTATUTUAK

I. XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua. *Izena*

Espainiako naziokotasuna duen eta Enpresa Berri deritzon erantzukizun mugatuko merkataritzako sozietatearen izena izango da “....., E.B.S.M.”

Estatutu hauek arautuko dute sozietate hori; estatutuek xedatu ez dituzten arloetan, martxoaren 23ko 2/1995 Legearen XII. kapitulua aplikatuko da, eta horrek arautu gabeko gaitan, erantzukizun mugatuko sozietateei aplikatzen zaizkien gainerako xedapenak izango dira kontuan.

2. artikulua. *Xedea*

Sozietatearen xedea hauxe da: (ikus 7/2003 Legearen 132. artikulua, bertan deskribatutako jarduera bat edo gehiago aukeratzeko, eta, hala denean, jarduera bereziren bat aipatzeko).

Zerrendako jarduera bati begira beharrezkoa izanez gero, titulazio egokia duten profesionalek gauzatu beharko dute jarduera hori edo, hala denetan, jarduera gauzatu aurretik administrazio-baimen edo -lizentzia egokia lortu beharko da.

3. artikulua. *Iraupena*

Sozietatea eperik gabe eratzen da (edota ezarzen den eperako), eta sozietatearen eragiketak hasiko dira eraketa-eskritura publikoa egilesten den egunean.

4. artikulua. *Egoitza*

Sozietatearen egoitzan dago.

Administrazio-organoak sukurtsal, agentzia edo eskuordetzak eratu, kendu eta lekuz alda ditzake, Espainian zein atzerrian, eta udal-mugartearen barruan ere egoitza lekuz alda dezake.

II. SOZIETATEAREN KAPITALA. PARTAIDETZAK

5. artikulua. *Kapitalaren zenbatekoa*

Sozietatearen kapitala eurokoa izango da.

Kapital hori sozietate-partaidetzetan banatzen da; partaidetzok berdinak, metakorrak eta zatiezinak izango dira; bakoitzaren balio izendatua eurokoa izango da, eta hurrenez hurren zenbatuko dira, unitatetik hasita.

6. artikulua. *Eskualdaketak*

A) Borondatezkoak, inter vivos egintzen bidez.— Inter vivos egintzen bidez sozietate-partaidetzak askatasunez eskualdatu ahal zaiz-

kio, kostu bidez zein dohainik,i (beste bazkide bati, ezkontideari edota bazkidearen aurreko nahiz ondorengoei).

egintzen bidez gauzatzen diren gainerako eskualdaketei legean xedatutakoa aplikatuko zaie.

B) Mortis causa.— Sozietate-partaidetzak askatasunez eskualda daitezke mortis causa, beste bazkide bati, ezkontideari edo bazkidearen aurreko nahiz ondorengoei utzitako jaraunspenaren nahiz legatuaren bidez.

Kasu horietatik kanpo, sozietate-partaidetzak mortis causa eskualdatzen badira, bizirik dirauten bazkideek edo, halakorik izan ezean, sozietateak hildakoaren partaidetzak lehenespenez eskuratzeko eskubidea izango dute; partaidetza horien balioa izango da, bazkidea hiltzen denean duten zentzuzko balioa, eta prezioa eskura ordaindu beharko da. Eskubide hori egikaritzeko gehieneko epea hiru hilabetekoa izango da, sozietateari jaraunspen bidezko eskuraketaren berri eman zaionetik zenbatzen hasita.

Sozietate-partaidetzen zentzuzko balioari, balorazioa egin behar duten pertsoneri edota balorazio hori egiteko prozedurari buruz adostasunik lortu ezean, partaidetzok baloratuko dira Erantzukizun Mugatuko Sozietateei buruzko Legearen 100. artikuluan eta hurrengoetan xedatutakoaren arabera.

Epe hori igaro bada lehenespen-eskubidea modu sinesgarrian egikaritu barik, jaraunspen bidezko eskuraketa sendotuko da.

C) Arau erkideak.— 1. Sozietate-partaidetzak edozein titulu dela-bide eskuratu direnean, sozietatearen administrazio-organoari eskuraketa horren berri eman behar zaio idatziz, eskuratzaillearen izena edo sozietate-izena, naziokotasuna eta egoitza zehaztuz.

2. Bazkideak bere partaidetzak eskualdatzeko asmoaren berri eman dionean sozietateari zein arauketa egon indarrean

eta arauketa hori aplikatuko zaio partaidetzen eskualdaketari, edota, hala denean, bazkidea hil denean nahiz epai-edo administrazio-adjudikazioa egin denean indarrean zegoena.

3. Sozietate-partaidetzen eskualdaketak ez badu bete estatutu hauetan xedatutakoa, eskualdaketa horrek ez du ezelako ondorerik izango, sozietateari begira.

III. SOZIETATEAREN ORGANOA

7. artikulua. *Batza Orokorra*

A) Deialdia.— Batza orokorretarako deialdiak posta ziuratuaren bidez egingo dira, hartu izanaren adierazpenarekin; posta bidaliko da, bazkide bakoitzak administrazio-organoari zehaztu dion egoitzara (halaber, komunikazio telematikoa ere erabil daiteke, bazkideak administrazio-organoari jakinarazitako helbide elektronikora bidaliz deialdia).

B) Erabakiak hartzea.— Erabakiak hartuko dira balioztasunez emandako botoen gehiengo, baldin eta gehiengo horrek sozietatearen kapitala osatzen duten partaidetzen herena ordezkatzen badu gutxienez; boto zuriak ez dira zenbatuko.

Hala ere, aurreko idatz-zatian xedatutakoaren salbuespen bezala, ondokoa izan behar da kontuan:

a) Sozietatearen kapitala gehitu zein urritzeko, edo hurrengo idatz-zatiaren arabera gehiengo kualifikatua behar ez duten aldaketak egiteko estatutuetan, sozietate-kapitala osatzen duten partaidetzen erdia baino gehiago izan behar da aldekoa.

b) Kapitala Legearen 135. artikuluan ezarritako gehieneko mugatik gora gehitzeko, sozietatea transformatu, bat-egin nahiz zatitzeko, kapital gehikuntzetan lehenespen-eskubidea kentzeko, bazkideak baztertzeko, edota administratzaileei baimena emateko, sozietatearen xedea osatzen duen jarduera bera, antzekoa edo osagarria gauza dezaten euren kabuz nahiz inoren kontura, eraba-

kiaren aldeko botoa eman behar dute sozietatearen kapitala osatzen duten partaidetzen bi herenek gutxienez.

c) Sozietatea kide bakarrekoa izanez gero, bazkide bakarrak beteko ditu Batza Orokorraren eginkizunak, eta, halakoetan, horren erabakiak aktan jasoko dira, beraren edo ordezkariaren sinadurarekin; erabakiok bazkideak berak nahiz sozietatearen administratzaileek betearazi eta formalizatu ahal dituzte.

8. artikulua. *Administrazio-organoa: berori antolatzeko modua*

1. Sozietatearen administrazioaz ardura daiteke kide bakarrekoko organoa (administratzaile bakarra) edo kidego izaerarik ez duen kide anitzeko organoa (zenbait administratzaile, modu solidarioan zein mankomunatuan jardunda); organo horrek gehienez bost administratzaile egon daitezke.

2. Batza Orokorrak aukeratuko du sozietatearen administrazioa antolatzeko modua, gehiengo kualifikatuaren bidez eta estatuak aldatu gabe.

3. Administratzailea bazkide izan behar da.

4. Administratzaileek eperik gabe beteko dute euren kargua, salbu eta Batza Orokorra eratu eta gero, horrek erabakitzen duenean karguok epe zehatzerako izendatzea.

5. Batza Orokorrak erabaki dezake administratzaileei zerbait ordaintzea, baita nola eta zenbat ordaindu ere.

9. artikulua. *Ordezkaritza-ahalordea*

Administrazio-organoa antolatzeko moduei buruz, hauxe ezarri da:

1. Administratzaile bakarra dagoenean, berak izango du ordezkari-ahalordea.

2. Zenbait administratzaile solidario izanez gero, horietako bakoitzari dagokio ordezkari-ahalordea.

3. Baterako hainbat administratzaile daudenean, horietako bik modu mankomunatuan egikarituko dute ordezkari-tza-ahalordea.

Maiatzaren 11ko 12/1995 Legeak ezarritako debeku edo bateraezintasunen bat duten pertsonak ezingo dute kargurik izan sozietate honetan, ezta Estatuko edo autonomia erkidegoetako beste lege-xedapen batzuek ezarritako bateraezintasunak dituzten pertsonak ere, xedapenok zehaztutako neurrian nahiz baldintzetan.

10. artikulua. *Ahalmenak*

Administrazio-organoari dagokio sozietatea kudeatu eta administratzea, baita berori ordezkari-tza ere, epaiketari zein epaiketarik kanpo.

Horrenbestez, Batza Orokorraren eskumenekoak diren egintzen edota sozietate-xedetik kanpo dauden egintzen kasuan izan ezik, ulertuko da administratzaileen ordezkari-tza-ahalordea eta hori osatzen duten ahalmenak zabalenak direla, dela orokorrean kontratuak egiteko, dela orotariko egintza eta negozioak burutzeko, hain zuzen ere, betebeharrak izateko nahiz xedatze-egintzak, administrazio arruntekoak nahiz aparteko administrazio-egintzak, edota ondasun higigarri, higiezin, akzio nahiz eskubideei buruzko jabari-egintza hertsia.

IV. EKITALDIAK, URTEKO KONTUAK

11. artikulua. *Sozietate-ekitaldia*

Sozietate-ekitaldia urte bakoitzeko urtarrilaren batean hasten da eta abenduaren hogeita hamaikan amaitzen da..... (beste epealdi bat zehaztu ahal da). Lehenengo ekitaldia eraketa-eskritura publikoa egilesten denean hasiko da eta urte horretako abenduaren hogeita hamaikan amaituko da (..... edo zehaztutako beste epealdian).

12. artikulua. *Urteko kontuak*

1. Sozietate-ekitaldia ixten denetik, administrazio-organoak gehienez hiru hilabeteko epea izango du urteko kontuak egiteko, legeak edo erregelamenduak ezarritako edukiarekin.

2. Urteko kontuen forma, eduki, deskripzio, partida, balorazio-erregela, egiaztapen, berrikuspen, kontuen gaineko informazio-esku-bide, onespen, emaitzen aplikazio eta Merkataritzako Erregistroan egin beharreko gordailuari dagokionez, aplikatu beharreko legeriak ezarritakoa izango da kontuan.

V. ERAGIKETEI EUSTEA, SOZIETATE MUGATU MODUAN. DESEGITEA ETA LIKIDAZIOA

13. artikulua. *Eragiketei eustea, erantzukizun mugatuko sozietate moduan*

Sozietateak bere eragiketei eutsi ahal die erantzukizun mugatuko sozietate orokor moduan, legearen 144. artikuluan ezarritako betekizunak kontuan izanda.

14. artikulua. *Desegitea eta likidazioa*

Sozietatea desegingo da legeak ezarritako arrazoen ondorioz; desegite- eta likidazio-prozedurari sozietate hauen arautegi berezia aplikatuko zaio, eta, halakorik izan ezean, arautegi orokorra.

Desegitearen osteko likidazio-fasea hasi bada, desegite-unean zeuden administratzaileek euren kargua utzi behar dute, likidatzaile bihurtzeko, salbu eta Batza Orokorrak beste likidatzaile batzuk izendatu dituenean, desegitea erabakitzean; Batzak gehie-nez bost likidatzaile izenda ditzake.

VI. XEDAPEN OSAGARRIAK

15. artikulua

Sozietate-harremanak direla-eta, bazkideen artean edota bazkide-
en eta sozietatearen artean arazorik izanez gero, ebatziko
ditu horiek (sozietatearen egoitzako epaitegi edo auzitegiren bat aukera-
tu behar da; bestela lege-xedapenen arabera formalizatutako tartekarit-
za aukera daiteke); dena den, legearen arabera lehenespenez aplikatu
beharreko prozedura-araurik izanez gero, horiek izango dira kontuan.

3. Bibliografía

GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, M. B., *La sociedad unipersonal en el Derecho español (Sociedad Anónima, Sociedad de Responsabilidad Limitada y Sociedad Limitada Nueva Empresa)*, La Ley, Las Rozas, Madrid, 2004.

GRANDÍO DÓPICO, A., *Creación de empresas: Ley 7/2003, de la Sociedad Limitada Nueva Empresa*, Netbiblo, A Coruña, 2003.

QUINTO ZUMÁRRAGA, F., *La firma electrónica: marco legal y aplicaciones prácticas: la Ley de la Sociedad Limitada Nueva Empresa (SLNE), el sistema e-Notario, la facturación telemática (e-factura), el punto neutro judicial (sistema Lexnet)*, Cuadernos Prácticos (Difusión jurídica y Temas de actualidad), Barcelona, 2004.

SEBASTIÁN CHENA, M., «¿Cómo se constituye una sociedad?», *Iuris*, 82 (2004), 62 eta 63. orr.

VALPUESTA GASTAMINZA, E., *La Sociedad Nueva Empresa. Ley 7/2003 de la sociedad limitada Nueva Empresa*, Bosch, Barcelona, 2003.

VIERA GONZÁLEZ, A. J., «Algunas consideraciones sobre el “Proyecto Nueva Empresa”», *RdS*, 18 (2002), 445-453. orr.

Web-orriak:

—<http://www.circe.es>

—<http://www.ipyme.org>

—<http://www.rmc.es>

—<http://notariado.org>

Eba Gaminde Egia